

**Výroční zpráva o veřejné podpoře
v České republice za rok 2003**

Červen 2004

OBSAH

ÚVOD	5
1. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	9
2. ÚSPORA ENERGIE	11
3. VÝZKUM A VÝVOJ	12
4. ZÁCHRANA A RESTRUKTURALIZACE	13
4.1 Strojírenství, hutnictví	14
4.2 Ocelářství	14
4.3 Bankovníctví	15
5. MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY	16
6. PODPORA ZAHRANIČNÍCH A DOMÁCÍCH INVESTIC	17
7. UHELNÉ A RUDNÉ HORNICTVÍ.....	18
7.1 Uhel a rudné hornictví.....	18
7.2 Ekologická dotace za vydobyté nerosty v uhelném a rudném hornictví.....	18
8. PODPORA OHROŽENÝCH REGIONŮ A REGIONÁLNÍ PODPORA	19
8.1 Regionální program podpory rozvoje průmyslových podnikatelských subjektů na území NUTS 2 Severozápad a Moravskoslezsko	19
8.2 Sektorový operační program na léta 2001 až 2006 - Průmysl.....	19
8.3 Fond investic do výrobního sektoru.....	19
9. DOPRAVA	21
10. PODPORA NA ZAMĚSTNANOST A REKVALIFIKACI	22
11. CESTOVNÍ RUCH	23
12. DAŇOVÉ ÚLEVY A ÚLEVY V OBLASTI PLATEB POJISTNÉHO NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	24
13. TABULKOVÁ ČÁST	25

Úvod

Celkový objem veřejné podpory v roce 2003 klesl z částky 101,5 mld. Kč v roce 2002 na částku **71,1 mld. Kč**. V upraveném vyjádření (za použití kursu 31,844 Kč za EUR) dosáhla celková veřejná podpora **v roce 2003 výše 2 233,4 mil. EUR**.

Ve vztahu k hodnotě HDP, která za stejný rok činila 2 532,4 mld. Kč (vyjádřeno v běžných cenách), dosáhla veřejná podpora **2,81 % HDP**.

Ve srovnání s rokem 2002 se celková částka (v běžných cenách) vydaná v roce 2003 na veřejnou podporu absolutně snížila o více než 30 mld. Kč, a rovněž ve vztahu k HDP došlo k poklesu veřejné podpory z 4,66 % HDP v roce 2002 na 2,81 %.

Na snížení celkové podpory se největší mírou podílel pokles pomoci na restrukturalizaci a záchranu, a to v důsledku postupného ukončování čerpání podpory schválené v minulých letech v oblasti bankovníctví. Dále pak došlo k poklesu podpory v oblasti životního prostředí, úspory energie, regionální podpory a cestovního ruchu. V absolutním vyjádření dosáhl tento pokles výše 33,8 mld. Kč.

Výrazný nárůst, a to o 2,9 mld. Kč, byl zaznamenán u podpory investic (nárůst o 1,7 mld. Kč) a u podpory zaměřené na útlum hornictví (nárůst o 1,2 mld. Kč). V oblasti výzkumu a vývoje, malého a středního podnikání a dopravy došlo k nárůstu o 0,5 mld. Kč.

Je třeba zdůraznit, že podpora vyčíslená v úvodních tabulkách se týká pouze podpory skutečně poskytnuté, tj. není zahrnutá podpora, která byla sice schválená, ale nerealizovala se (např. podpora v oblasti restrukturalizace). Podrobný komentář k poskytnuté podpoře za jednotlivá schémata je uveden vždy v příslušné kapitole.

Koncepční poznámky

Předkládaná zpráva o veřejné podpoře poskytnuté v České republice v roce 2003 metodicky i obsahově navazuje na předchozí zprávy o veřejné podpoře, údaje jsou však nově podávány v členění podle položek v souladu s přílohou IIIA vztahující se k předpisu Commission Regulation (EC) No 794/2004 of 21 April 2004 implementing Council Regulation (EC) No 659/1999 laying down detailed rules for the application of Article 93 of the EC Treaty.

Za účelem lepšího srovnání a s odkazem na dopis Evropské komise ze dne 29.1.2002 č.j. D 000427 jsou na závěr zprávy připojeny souhrnné tabulky a přehled poměrů veřejné podpory k významným ekonomickým ukazatelům.

Při zpracování byl kladen důraz na jednoduchost a jasné uvedení celkové výše veřejné podpory v jednotlivých oblastech. Souhrnné tabulkové a statistické části jsou umístěny na úvod a závěr zprávy.

Z důvodu prolínání některých schémat, zejména malých a středních podniků, zaměstnanosti, cestovního ruchu, regionální podpory a podpory domácích a zahraničních investic, jsou v každé z obsahově „smíšených“ kapitol uvedeny odkazy na tematicky blízká místa ve zprávě. Při zpracování úvodní tabulky (členění veřejné podpory dle sektorů a účelu) pak ze stejného důvodu došlo například k přesunu částky, která souvisí

s restrukturalizací bankovního sektoru, do položky „finanční služby“, nebo částky související s podporou regionální povahy, která se však prolíná i s podporou na zaměstnanost (Fond rozvoje lidských zdrojů), do položky „regiony“. Podpora v oblasti daňových úlev a ostatních zákonem stanovených plateb byla včleněna do položky „záchrana a restrukturalizace“.

Ve všech případech bylo záměrem obsahových úprav podat co nejpřesnější a nejúplnější informaci o výši podpory.

Tabulka č. 1 Veřejná podpora v roce 2003 (v mil. Kč)

Název schématu	Veřejná podpora - rozdělení dle formy				Celkem
	dotace	půjčky	záruky	ostatní	
Životní prostředí	1,5	0,4	0,0	0,0	1,9
Úspora energie	22,4	0,0	0,0	0,0	22,4
Výzkum a vývoj*	0,0	0,0	0,0	1 184,3	1 184,3
Záchrana a restrukturalizace**	0,0	750,0	209,3	56 188,0	57 147,3
Malé a střední podniky*	74,2	0,0	0,0	1 943,5	2 017,7
Podpora investic	2 307,2	0,0	0,0	1 492,6	3 799,8
Uhlí, ruda	1 347,8	0,0	0,0	0,0	1 347,8
Regionální podpora***	372,5	0,0	0,0	0,0	372,5
Doprava	5 106,4	0,0	0,0	0,0	5 106,4
Cestovní ruch	120,4	0,0	0,0	0,0	120,4
Celkem	9 352,4	750,4	209,3	60 808,4	71 120,5

* Částka v položce "Ostatní" zahrnuje kombinaci různých forem podpory

** Částka v položce "Ostatní" zahrnuje podporu formou diskrečního promíjení penále ve výši 29,932 mil. Kč

*** Zahrnuta podpora v rámci "Fondu rozvoje lidských zdrojů"

Tabulka č. 2 Veřejná podpora v roce 2003 (v mil. EUR)

Název schématu	Veřejná podpora - rozdělení dle formy				Celkem
	dotace	půjčky	záruky	ostatní	
Životní prostředí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Úspora energie	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7
Výzkum a vývoj	0,0	0,0	0,0	37,2	37,2
Záchrana a restrukturalizace	0,0	23,6	6,6	1 764,5	1 794,6
Malé a střední podniky	2,3	0,0	0,0	61,0	63,4
Podpora investic	72,5	0,0	0,0	46,9	119,3
Uhlí, ruda	42,3	0,0	0,0	0,0	42,3
Regionální podpora	11,7	0,0	0,0	0,0	11,7
Doprava	160,4	0,0	0,0	0,0	160,4
Cestovní ruch	3,8	0,0	0,0	0,0	3,8
Celkem	293,7	23,6	6,6	1 909,6	2 233,4

Tabulka č. 3 Veřejná podpora v letech 1999 - 2003 (v mil. Kč)

Název schématu	1999	2000	2001	2002	2003	Rok 2003/2002 (%)
Životní prostředí	162,5	21,1	21,7	13,7	1,9	-86,13
Úspora energie*	0,0	57,2	508,8	31,4	22,4	-28,66
Výzkum a vývoj	1 176,3	982,0	949,5	1 106,4	1 184,3	7,04
Záchrana a restrukturalizace	29 288,5	145,5	41 441,5	90 332,3	57 147,3	-36,74
Malé a střední podniky	1 067,2	2 373,2	1 529,1	1 926,2	2 017,7	4,75
Podpora investic	179,9	684,3	1 026,8	2 085,1	3 799,8	82,24
Uhlí, uran, ruda	4 171,4	3 061,5	3 030,6	113,5	1 347,8	1087,49
Regionální podpora	600,0	179,8	626,8	939,0	372,5	-60,33
Doprava	14 220,6	7 088,1	646,6	4 810,9	5 106,4	6,14
Podpora exportu*	134,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Zemědělství*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Cestovní ruch*	0	0	122,9	185,5	120,4	-35,09
Celkem	51 000,6	14 592,7	49 904,3	101 544,0	71 120,5	-30,0

*Nelze provést srovnání, neboť údaje nejsou či nebyly sledovány.

Tabulka č. 4 Rozdělení veřejné podpory v roce 2003 dle sektorů a účelu

		tis. Kč	tis. EUR	%
Celková veřejná podpora		71 120 501	2 233 404	100,0
<i>z toho:</i>				
Zpracovatelský sektor		11 985 356	376 377	16,9
	<i>Výzkum a vývoj</i>	<i>1 184 308</i>	<i>37 191</i>	<i>1,7</i>
	<i>SME</i>	<i>1 977 898</i>	<i>62 112</i>	<i>2,8</i>
	<i>Záchrana a restrukturalizace</i>	<i>5 252 596</i>	<i>164 948</i>	<i>7,4</i>
	<i>Podpora investic</i>	<i>3 211 480</i>	<i>100 850</i>	<i>4,5</i>
	<i>Regiony</i>	<i>359 075</i>	<i>11 276</i>	<i>0,5</i>
Uhelný průmysl		1 347 823	42 326	1,9
Doprava		5 106 393	160 357	7,2
Finanční služby		51 894 708	1 629 654	73,0
Zaměstnanost a školení		641 552	20 147	0,9
	<i>- v rámci investičních pobídek</i>	<i>588 349</i>	<i>18 476</i>	<i>0,8</i>
	<i>- programy MSP</i>	<i>39 800</i>	<i>1 250</i>	<i>0,1</i>
	<i>- Fond rozvoje lidských zdrojů</i>	<i>13 404</i>	<i>421</i>	<i>0,0</i>
		144 669	4 543	0,2
	<i>- životní prostředí</i>	<i>1 883</i>	<i>59</i>	<i>0,0</i>
	<i>- úspora energie</i>	<i>22 407</i>	<i>704</i>	<i>0,0</i>
	<i>- cestovní ruch</i>	<i>120 379</i>	<i>3 780</i>	<i>0,2</i>

1. Životní prostředí

Veřejná podpora v oblasti životního prostředí byla v roce 2003 realizována prostřednictvím **Státního fondu životního prostředí České republiky** (dále Fond), který působí na základě zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky. Činnost Fondu dále upravují navazující prováděcí předpisy - Statut Fondu, Jednací řád Rady Fondu, Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR. Fond je jedním ze základních ekonomických nástrojů Státní politiky životního prostředí, který je účelově zaměřený na podporu opatření sloužících k ochraně a zlepšování stavu životního prostředí. Plní funkci stabilizovaného nenárokovaného zdroje finančních prostředků pro různé typy subjektů, které realizují opatření k ochraně životního prostředí.

Převážná část výdajů Fondu je přitom směřována do municipální sféry, tzn. obcím a městům, následně pak do podnikatelského sektoru.

V rámci programů veřejné podpory Fond realizoval v roce 2003 ve prospěch podnikatelské sféry (celkem 47 příjemců) finanční výdaje v celkové hodnotě 45,9 mil. Kč, z toho převážnou část tvořily půjčky ve výši 44,44 mil. Kč, zbývající část pak dotace. Pokud jde o skladbu celkových výdajů, rozhodující podíl (67,6 %) dosáhly výdaje na realizaci akcí ochrany vod ve výši 31,01 mil. Kč a výdaje na projekty v oblasti ekologických technologií a výroby (28,7 %) ve výši 13,16 mil. Kč. Zbývající výdaje (1,73 mil. Kč) byly vynaloženy na projekty ochrany ovzduší.

Veřejná podpora poskytnutá v roce 2003 ze Státního fondu životního prostředí dosáhla výše 1,88 mil. Kč, z toho formou dotací 1,47 mil. Kč a formou zvýhodněné půjčky (zvýhodnění odpovídá nevybranému úroku ve výši 0,94 % z poskytnutých půjček) 0,42 mil. Kč. (Jako veřejná podpora je vykazován nevybraný úrok nad 5 % úrokové sazby pro půjčky poskytnuté Fondem příjemcům oproti 5,94 % referenční sazby doporučené Evropskou komisí. Pro úplnost uvádíme, že absolutní výše půjček činila 44,44 mil. Kč). Vzhledem k tomu, že je předpoklad plné návratnosti poskytnutých půjček do veřejného zdroje, nejsou půjčky poskytnuté ze zdrojů Fondu považovány za veřejnou podporu, ale za podporu je považován pouze úrokový rozdíl.

Na jednotlivé složky životního prostředí byly poskytnuty finanční prostředky v následujícím členění (v tis. Kč):

Složka živ. prostředí <i>- program</i>	Vykalkulovaná veřejná podpora (VP) (tis. Kč)			Podíl na celkové VP (%)
	Půjčka	Dotace	Celkem	
Ochrana vod	291,52	0	291,52	15,5
<i>- rozšíření kanalizačních systémů</i>	<i>39,48</i>	<i>0</i>	<i>39,48</i>	
<i>- střední zdroje</i>	<i>252,04</i>	<i>0</i>	<i>252,04</i>	
Technologie, výroba	109,9	1 465	1 574,9	83,6
<i>- investiční podpora výstavby malých vodních elektráren</i>	<i>71,6</i>	<i>152</i>	<i>223,6</i>	
<i>- výroba elektrické energie z biomasy a bioplynu</i>	<i>38,3</i>	<i>955</i>	<i>993,3</i>	
<i>- program zavádění systému řízení podniků a auditů z hlediska životního prostředí</i>	<i>0</i>	<i>358</i>	<i>358</i>	
Ochrana ovzduší	16,27	0	16,27	0,9
<i>- rekonstrukce zdrojů znečišťování ovzduší</i>	<i>16,27</i>	<i>0</i>	<i>16,27</i>	
Celkem	417,69	1 465	1 882,69	100,0

Rozhodující podíl ve struktuře vykalkulované veřejné podpory dosáhla ve sledovaném období složka technologie, výroba, v rámci níž čerpalo podporu celkem 44 subjektů. Objem této realizované podpory představoval 83,6 % veřejné podpory ve výdajích Fondu. Dále 15,5 % výdajů bylo poskytnuto v oblasti ochrany vod. Zbývajících 0,9 % výdajů Fondu bylo v rámci veřejné podpory poskytnuto na ochranu ovzduší.

2. Úspora energie

Podpora v oblasti úspory energie je realizována prostřednictvím **Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie**, jehož koncepci schválila vláda České republiky svým usnesením č. 480 ze dne 8. července 1998. Program je vyhlášován každoročně na základě závazku České republiky, který vyplývá z podpisu Dohody k Evropské energetické chartě, Protokolu o energetických úsporách a požadavků na trvale udržitelný rozvoj, a to závazku k realizaci programu podpor energetických úspor a příslušných legislativních a regulačních opatření.

V roce 2003 byla v oblasti úspor energie čerpána **veřejná podpora v celkové výši 22,41 mil. Kč**. Částka byla rozdělena mezi 42 příjemců. Podpora se realizovala formou dotací.

3. Výzkum a vývoj

Systém státní podpory výzkumu a vývoje v České republice upravuje s účinností od 1.7.2002 zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o podpoře výzkumu a vývoje. Původní zákon č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje byl tímto zrušen). Zákon o podpoře výzkumu a vývoje zejména s účinností od 1.5.2004 již neobsahuje povinnost poskytovatele oznámit Úřadu plánovanou podporu a zákaz realizace uvedené podpory bez předchozího souhlasu Úřadu.

Ministerstvo průmyslu a obchodu realizovalo v oblasti výzkumu a vývoje v uplynulém roce následující programy veřejné podpory:

- **KONSORCIA** - je zaměřen na podporu dlouhodobé spolupráce výzkumných pracovišť (akademických, vysokoškolských a dalších) s průmyslovými organizacemi formou vytvoření týmů, zaměřených na řešení konkrétních projektů výzkumu a vývoje, orientovaných na zvyšování výkonnosti a konkurenceschopnosti českého průmyslu.
- **PROGRES** - podporuje zvýšení výkonnosti průmyslových výrobců a konkurenceschopnosti průmyslových výrobků, zmenšení rozdílů mezi hospodářskou úrovní České republiky a států Evropské unie dále zvýšení prodejnosti českých výrobků na trzích vyspělých zemí.
- **PARK II** - podporuje zakládání a rozvoj vědeckotechnických parků včetně podnikatelských inkubátorů a center aplikovaného výzkumu.

V roce 2003 dosáhla veřejná podpora výzkumu a vývoje výše 1 184,3 mil. Kč, a to formou dotací a návratných finančních výpomocí. Finanční prostředky obdrželo 234 příjemců na 319 projektů.

Členění veřejné podpory dle jednotlivých programů výzkumu a vývoje

Název programu	Počet příjemců	Počet projektů	Výše veřejné podpory (mil. Kč)
KONSORCIA	106	150	709,854
PROGRES	122	163	457,45
PARK II	6	6	17,004

4. Záchrana a restrukturalizace

Následující kapitola se zabývá podporou, která byla v uplynulém roce poskytnuta na záchranu a restrukturalizaci podniků. Kromě podpory posouzené a schválené Úřadem, je zde rovněž zmíněna podpora schválená v období před 1.5.2000, tj. před nabytím účinnosti zákona o veřejné podpoře. **V úhrnu** dosáhla veřejná podpora na záchranu a restrukturalizaci podnikatelských subjektů výše **57,12 mld. Kč**.

Ze strany České spořitelny, a.s. byla v roce 2003 čerpána veřejná podpora ve formě záruk Corfina ve výši 209 283 891 Kč a ve formě odkupu pohledávek Českou konsolidační agenturou (dříve Konsolidační banka Praha s.p.ú.) v rámci tzv. Ring Fencingu ve výši 1 685,42 mil. Kč. Z hlediska opatření přijatých *před účinností* zákona o veřejné podpoře tak byla čerpána veřejná podpora v celkové hodnotě **1,894 mld. Kč**.

Celková částka **veřejné podpory** poskytnuté v roce 2003 na základě předchozího *posouzení Úřadem* na záchranu a restrukturalizaci podniků dosáhla výše **55,22 mld. Kč**.

Sektorové členění schválené podpory plynoucí na záchranu a restrukturalizaci

	<i>Výše podpory (mil. Kč)</i>	<i>Podíl na celkové podpoře (%)</i>
Strojírenství, hutnictví	99,640	0,2
Ocelářství	5 123,024	9,3
Bankovníctví	50 000,0*	90,5
<i>Celkem</i>	55 222,664	100

*) Jedná se pouze o podporu ze strany Ministerstva financí. Pokud jde o nárok na plnění ze strany České národní banky, nebyl tento uplatněn, ačkoli Československé obchodní bance a.s. tento nárok vznikl v roce 2002 na základě Smlouvy a slibu odškodnění.

Členění podpory poskytnuté na záchranu a restrukturalizaci dle formy a sektoru (mil. Kč)

	Strojírenství, hutnictví	Ocelářství	Bankovníctví
<i>Kapitalizace pohledávek</i>	-	291,76	-
<i>Prominutí zákonných plateb</i>	24,89	93,779	-
<i>Postoupení pohledávek</i>	74,75	3 987,485	50 000,0
<i>Ostatní (provozní úvěr)</i>	-	750,0	-
Celkem	99,64	5 123,024	50 000,0

Z hlediska sektorového členění podpory bylo poskytnuto ve strojírenství a hutnictví 99,6 mil. Kč, v ocelářském průmyslu 5,1 mld. Kč a v bankovníctví 50 mld. Kč.

4.1 Strojírenství, hutnictví

Podpora na záchranu a restrukturalizaci v odvětví strojírenství byla poskytnuta ve výši **74,75 mil. Kč** ve prospěch společnosti Mora Moravia a.s. a v odvětví hutnictví ve výši **24,89 mil. Kč** ve prospěch společností Slévárna Vsetín, spol. s r.o. Z hlediska formy podpory převážila svým objemem forma postoupení pohledávek nad prominutím zákonných plateb. Výše veřejné podpory v prvním případě představuje rozdíl mezi tržním oceněním pohledávek a uhrazené ceny, ve druhém případě pak odpovídá absolutní částce prominutých závazků.

4.2 Ocelářství

V roce 2003 byla poskytnuta v oblasti ocelářského průmyslu podpora společností Nová huť, a.s. a Válcovny plechu a.s. v celkové výši **5,12 mld. Kč**. V případě společnosti Válcovny plechu a.s. se jednalo pouze o kapitalizaci pohledávek České konsolidační

agentury ve výši 291,76 mil. Kč. Veřejná podpora zahrnuje, v závislosti na jednotlivých formách podpory, nominální hodnotu pohledávek, celkovou výši provozního úvěru, popř. absolutní částku prominutých závazků.

4.3 Bankovníctví

Na základě hlášení o podpoře týkající se bankovního sektoru byla v uplynulém roce realizována pouze jediná podpora ve prospěch Československé obchodní banky, a.s., a to formou prodeje nebonitních aktiv České konsolidační agentuře v hodnotě **50,0 mld. Kč**.

5. Malé a střední podniky

V roce 2003 bylo celkově na realizaci programů podpory malého a středního podnikání vydáno **2 017,7 mil. Kč**. Tato částka byla rozdělena mezi 3 804 příjemců. Přínosem realizace podpořených projektů bylo zachování 74 571 pracovních míst. V programech podpory malého a středního podnikání bylo podpořeno 4 218 projektů.

Programy podpory malého a středního podnikání na rok 2003^{*/}:

- ZÁRUKA - program cenově zvýhodněných záruk pro malé a střední podnikatele,
- KREDIT - program úvěrů pro malé podnikatele,
- TRH - program podpory malým a středním podnikům zaměřený na zvýšení jejich konkurenceschopnosti,
- KOOOPERACE - program podpory malých a středních podnikatelů vytvářejících kooperační sdružení,
- START - program zvýhodněných úvěrů pro začínající podnikatele,
- SPECIAL - program podpory malých a středních podniků vytvářejících podmínky pro zaměstnávání občanů z problémových skupin obyvatelstva,
- VESNICE - program podpory malého a středního podnikání ve vymezeném území,
- REGENERACE - program podpory malého podnikání ve vymezeném území,
- POHRANIČÍ - program pro malé a střední podnikatele v příhraničním území,
- PORADENSTVÍ - program podpory poradenství a inovačního podnikání pro malé a střední podniky,
- DESIGN - program podpory designu pro malé a střední podniky,
- MARKETING - program podpory malých a středních podniků poskytováním vývozních informačních, poradenských a vzdělávacích služeb,
- REGION - program podpory malého podnikání ve vymezeném území (v rámci žádostí z roku 2002).

^{*/} Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu - Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2003

6. Podpora zahraničních a domácích investic

Podpora zahraničních a domácích investic se v uplynulém roce opět realizovala zejména formou investičních pobídek, které upravuje zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění zákona č. 453/2001 Sb. (zahrnuty jsou i investiční pobídky schválené Ministerstvem financí v režimu před přijetím tohoto zákona), dále formou podpory v rámci tzv. Rámcového programu pro podporu vzniku a rozšíření technologických center a Rámcového programu pro podporu strategických služeb, které byly schváleny usnesením vlády České republiky č. 573 ze dne 5. června 2002, a formou zvýhodněného prodeje pozemků.

V rámci systému investičních pobídek bylo v roce 2003 poskytnuto 3 731,4 mil. Kč a v rámci podpory technologických center a středisek strategických služeb 12,899 mil. Kč. Formou zvýhodněného prodeje pozemků se navíc realizovala veřejná podpora ve výši 40,75 mil. Kč a ze strany společnosti Matsushita Television Central Europe s.r.o. (od 1.5.2003 Panasonic AVC Networks Czech s.r.o.) byla uplatněna podpora formou prominutí úroků za posečkání s platbou cla ve výši 14,8 mil. Kč (příslib uskutečněn v roce 1996 před zahájením investice). **Celkem tedy plynula na podporu zahraničních a domácích investic podpora ve výši 3 799,8 mil. Kč.**

Přehled základních ukazatelů za rok 2003 u jednotlivých skupin podpor

<i>Skupina podpory</i>	Výše veřejné podpory (Kč)			Počet příjemců
	Daňové pobídky (1)	Podpora na školení, pracovní místa (2)	Celkem (1)+(2)	
Investiční pobídky	3 143 899 024	587 512 500	3 731 411 524	57
Technologická centra a strategické služby	-	836 000	12 899 369 ^{*)}	3
Zvýhodněný prodej pozemků	-	-	40 746 650	5

^{*)} Částka zahrnuje dotaci na podnikatelskou činnost ve výši 12 063 369 Kč.

7. Uhelné a rudné hornictví

7.1 Uhelné a rudné hornictví

V roce 2003 byla poskytnuta **na útlum uhelného a rudného hornictví¹ veřejná podpora v celkové výši 1 338,4 mil. Kč**, a to ve prospěch celkem 23 subjektů.

Základní údaje za rok 2003 o jednotlivých programech jsou uvedeny v následující tabulce:

<i>Název programu</i>	<i>Počet příjemců</i>	<i>Počet projektů</i>	<i>Celková výše veřejné podpory (Kč)</i>
Neinvestiční dotace na útlum hornictví	9	9	1 282 242 000
Investice vyvolané útlumem hornictví	6	6	33 266 000
Podpora řešení důsledků útlumu těžebního průmyslu	8	8	22 875 000
Celkem	23	23	1 338 383 000

7.2 Ekologická dotace za vydobyté nerosty v uhelném a rudném hornictví

Kromě dotací na útlum uhelných dolů byla v roce 2003 poskytnuta uhelnému hornictví **ekologická dotace** na základě zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon) **ve výši 9,4 mil. Kč**, a to ve prospěch 2 příjemců. Tyto prostředky jsou výhradně užity na nápravu škod na životním prostředí způsobených těžbou.

¹ Dotace na útlum uranového průmyslu v souladu s rozhodnutím Úřadu č.j. VP/S81/00-160 nepředstavují veřejnou podporu a nejsou tedy do vykazované částky zahrnovány.

8. Podpora ohrožených regionů a regionální podpora

8.1 Regionální program podpory rozvoje průmyslových podnikatelských subjektů na území NUTS 2 Severozápad a Moravskoslezsko

Regionální podpora se realizovala ve výši **109,9 mil. Kč** a směřovala celkem 16 příjemcům. Celkově je odhadováno vytvoření 801 pracovních míst (k 31.12.2003). Uvedený program je zaměřen na podporu realizace vybraných projektů s cílem zajistit vznik nových pracovních míst v regionech NUTS 2 Moravskoslezsko a Severozápad. Podpora probíhá formou systémové investiční dotace nepřesahující míru veřejné podpory platnou dle Regionální mapy intenzity veřejné podpory ve vztahu k celkovým rozpočtovým investičním nákladům projektu.

8.2 Sektorový operační program na léta 2001 až 2006 - Průmysl

Sektorový operační program na léta 2001 až 2006 Průmysl je program převážně regionálního charakteru. Uvedený program v roce 2003 zahrnoval podprogramy „Podpora rozvoje podnikání a zvyšování konkurenceschopnosti produkčního sektoru“ a „Podpora restrukturalizace průmyslové výrobní základny“. V uplynulém roce byla na základě programu čerpána podpora ve výši **146,3 mil. Kč** ve prospěch 92 příjemců a 97 projektů.

8.3 Fond investic do výrobního sektoru

Jedná se o grantové schéma, které bylo Úřadem posouzeno a schváleno v rámci správního řízení VP/S 5/02-160. Podpora v rámci schématu je určena převážně malým a středním podnikům za účelem zvýšení jejich konkurenceschopnosti realizací výsledků výzkumu a vývoje, zaváděním nových technologií a podporou zavádění systémů řízení kvality. Grantové schéma bylo vyhlášeno na období od roku 2002 do října 2003, kdy byly provedeny závěrečné platby u jednotlivých projektů. V roce 2003 byly v rámci grantového

schématu vyplaceny 56 subjektům dotace v celkovém objemu **102,8 mil. Kč²** na realizaci 57 projektů.

Do uvedené oblasti by bylo možné zahrnout rovněž regionálně zaměřené programy podpory malého a středního podnikání, cestovního ruchu a systém investičních podpor. Podrobněji jsou tato opatření popsána v příslušných kapitolách (malé a střední podniky, cestovní ruch, podpora zahraničních a domácích investic).

² Financování programu bylo částečně pokryto z grantu EU Phare, a to v absolutní výši 3 246 951,72 EUR.

9. Doprava

V případě podpory na účely dopravy jsou Úřadem evidovány celkem dva programy veřejné podpory:

1. *Osobní železniční doprava*
2. *Podpora rozvoje kombinované dopravy (České dráhy, s.o.)*

V rámci výše uvedených programů byla v roce 2003 poskytnuta veřejná podpora formou neinvestiční dotace v celkové výši **5 106,4 mil. Kč**.

Členění celkové veřejné podpory dle jednotlivých programů

	<i>Osobní železniční doprava</i>	<i>Podpora kombinované dopravy</i>	<i>Celkem</i>
<i>Výše podpory (Kč)</i>	5 021 401 000	84 992 000	5 106 393 000
<i>Počet příjemců</i>	5	1	6

10. Podpora na zaměstnanost a rekvalifikaci

Na podporu zaměstnanosti a rekvalifikace bylo v roce 2003 vydáno **751,5 mil. Kč**. Podpora se realizovala v rámci různých programů z oblasti podpory malého a středního podnikání, regionální podpory a podpory přímých zahraničních a domácích investic. Druhým rokem bylo realizováno grantové schéma *Fond rozvoje lidských zdrojů*, které je přímo zaměřené na zlepšení zaměstnanosti a kvalifikační úrovně v regionech. V roce 2003 bylo v rámci grantového schématu podpořeno 65 projektů realizovaných 58 subjekty.

Přehled o podpoře na zaměstnanost a rekvalifikaci je uvedena v následující tabulce.

Údaje o podpoře na zaměstnanost a rekvalifikaci dle programů

	Vytvořená pracovní místa v roce 2003	Podpora celkem (mil. Kč)
Program Special (viz kapitola „Malé a střední podniky“)	275	39,8
Podpora investic	-*)	588,3
Regionální program na rozvoj podnikatelských subjektů	293	109,9
Fond rozvoje lidských zdrojů	-**)	13,4 ³

*) Podpora byla poskytnuta 18 investorům.

***) Údaje o vytvořených pracovních místech budou známy po vyúčtování podpor.

³ Financování programu bylo částečně pokryto z grantu EU Phare, a to v absolutní výši 2 860 903,91 EUR.

11. Cestovní ruch

V uplynulém roce bylo částkou **120,4 mil. Kč** podpořeno celkem 72 příjemců a 73 projektů v oblasti cestovního ruchu. Veřejná podpora se realizovala v rámci podprogramů „Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu na území městských památkových rezervací a zón“, „Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu pro sportovně-rekreační aktivity“ a „Podpora prezentace České republiky jako destinace cestovního ruchu“.

Uvedené podprogramy jsou součástí **Státního programu podpory cestovního ruchu**, který byl pro rok 2003 posouzen Úřadem v rámci správního řízení VP/S147/02-160

Členění veřejné podpory v oblasti cestovního ruchu dle podprogramů

Název podprogramu	Počet příjemců	Počet projektů	Výše veřejné podpory (Kč)
<i>Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu na území městských památkových rezervací a zón</i>	1	1	1 795 000
<i>Podpora prezentace České republiky jako destinace cestovního ruchu</i>	30	30	45 441 000
<i>Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu pro sportovně rekreační aktivity</i>	41	42	73 143 000
Celkem	72	73	120 379 000

12. Daňové úlevy a úlevy v oblasti plateb pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění

V roce 2003 byla formou **prominutí penále** vztahujícího se **k platbám na sociální zabezpečení** poskytnuta 2 470 subjektům veřejná podpora v celkové výši **19,7 mil. Kč** a v oblasti plateb pojistného **na zdravotní pojištění** dosáhla veřejná podpora formou prominutí penále pro 6 323 subjektů výše **10,2 mil. Kč**. V obou případech podpora nepřesáhla výši podpory de minimis. Podpory nad rámec tohoto limitu se týkaly pouze projektů restrukturalizace a byly posouzeny Úřadem v rámci správního řízení. Podrobněji viz kapitola „Záchrana a restrukturalizace“.

13. Tabulková část

Tabulka č. P1

Veřejná podpora v roce 2003 ve vztahu k ukazatelům

Název schématu	Veřejná podpora v roce 2003			
	v běžných cenách		ve stálých cenách roku 2000	
	jako % HDP	jako % vládních výdajů	jako % HDP	jako % vládních výdajů
Životní prostředí	0,00	0,00	0,00	0,00
Úspora energie	0,00	0,00	0,00	0,00
Výzkum a vývoj	0,05	0,20	0,05	0,22
Záchrana a restrukturalizace	2,26	9,48	2,47	10,85
Malé a střední podniky	0,08	0,33	0,09	0,38
Podpora investic	0,15	0,63	0,16	0,72
Uhlí, ruda	0,05	0,22	0,06	0,26
Regionální podpora	0,01	0,06	0,02	0,07
Doprava	0,20	0,85	0,22	0,97
Cestovní ruch	0,00	0,02	0,01	0,02
Celkem	2,81	11,80	3,08	13,50

Tabulka č. P2

Veřejná podpora v roce 2003 ve vztahu k ukazatelům

Název schématu	Veřejná podpora v roce 2003			
	v Kč na zaměstnance	v € na zaměstnance	v Kč na obyvatele	v € na obyvatele
Životní prostředí	0,4	0,0	0,2	0,0
Úspora energie	4,6	0,1	2,2	0,1
Výzkum a vývoj	243,6	7,6	116,1	3,6
Záchrana a restrukturalizace	11 753,0	369,1	5 600,9	175,9
Malé a střední podniky	415,0	13,0	197,8	6,2
Podpora investic	781,5	24,5	372,4	11,7
Uhlí, ruda	277,2	8,7	132,1	4,1
Regionální podpora	76,6	2,4	36,5	1,1
Doprava	1 050,2	33,0	500,5	15,7
Cestovní ruch	24,8	0,8	11,8	0,4
Celkem	14 626,8	459,3	6 970,4	218,9

Název programu/ individuální podpory	Účel	Typ podpory (program/individuální podpora v rámci programu/ad hoc podpora)	Počet příjemců	Počet projektů	Výše veřejné podpory (mil. Kč)						Co- financing (EU)
					Dotace	Daňová úleva/ osvobození	Majetková účast	Zvýhodněná půjčka	Odklad platby daně	Záruka	
Rozšíření kanalizačních systémů	životní prostředí	Program	1	1				0.03948			
Střední zdroje	životní prostředí	Program	1	1				0.25204			
Investiční podpora výstavby malých vodních elektráren	životní prostředí	Program	4	4	0.152			0.0716			
Výroba elektrické energie z biomasy a bioplynu	životní prostředí	Program	5	6	0.955			0.0383			
Program zavádění systému řízení podniků a auditů z hlediska životního prostředí	životní prostředí	Program	35	35	0.358						
Rekonstrukce zdrojů znečišťování ovzduší	životní prostředí	Program	1	1				0.01627			
Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie	úspora energie	Program	42		22.41						
Konsorcia	výzkum a vývoj	Program	106	150	709.854						
Progres	výzkum a vývoj	Program	122	163	457.45						
Park II	výzkum a vývoj	Program	6	6	17.004						
Podpora pro Českou spořitelnu, a.s.	záchrana a restrukturalizace	Ad hoc podpora	1				209.284			1,685.42	

Podpora pro společnost Mora Moravia, a.s.	záchrana restrukturalizace	a	Ad hoc podpora	1				74.75				
Podpora pro společnost Slévárna Vsetín, spol. s r.o.	záchrana restrukturalizace	a	Ad hoc podpora	1			24.89					
Podpora pro společnost Válcovny plechu, a.s.	záchrana restrukturalizace	a	Ad hoc podpora	1				291.76				
Podpora pro společnost Nová Huť a.s.	záchrana restrukturalizace	a	Ad hoc podpora	1			93.779	3,987.485	750			
Podpora pro Československou obchodní banku, a.s.	záchrana restrukturalizace	a	Ad hoc podpora	1				50,000				
Programy podpory malého a středního podnikání	malé a střední podnikání		Program	3 804	4 218				2,017.7			
Investiční pobídky	regionální podpora		Program	57		587.5125	3,143.899					
Technologická centra, strategické služby	regionální podpora		Program	3		12.899						
Nájem pozemků společnosti Shimano	regionální podpora		Ad hoc podpora	1		0.635						
Prodej pozemků společnosti Molnlycke Health Care Clinipro s.r.o.	regionální podpora		Ad hoc podpora	1		1.067						
Prodej pozemků společnosti Brose CZ s.r.o.	regionální podpora		Ad hoc podpora	1		17.359						

Nájem a prodej pozemků společnosti IRCR Manufacturing	regionální podpora	Ad hoc podpora	1		4.847						
Prodej pozemků společnosti Vigona a.s.	regionální podpora	Ad hoc podpora	1		16.839						
Podpora pro společnost Matsushita Television Central Europe s.r.o.	regionální podpora	Ad hoc podpora	1			14.80					
Útlum uhelného a rudného hornictví	uhelný průmysl	Program	23		1,338.4						
Ekologické dotace v uhelném hornictví	uhelný průmysl	Program	2		9.400						
Regionální program podpory rozvoje průmyslových podnikatelských subjektů na území NUTS II Severozápad a Moravskoslezsko	regionální podpora	Program	16		109.9						
Sektorový operační program na léta 2001-2006 "Průmysl"	regionální podpora	Program	92	97	146.3						
Fond investic do výrobního sektoru	regionální podpora	Program	56	57	102.8						X
Osobní železniční doprava	doprava	Program	5		5,021.401						

Podpora rozvoje kombinované dopravy - České dráhy s.o.	doprava	Individuální podpora v rámci programu	1		84.992						
Fond rozvoje lidských zdrojů	zaměstnanost	Program	58	65	13.400						X
Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu na území městských památkových rezervací a zón	cestovní ruch	Program	1	1	1.795						
Podpora prezentace České republiky jako destinace cestovního ruchu	cestovní ruch	Program	30	30	45.441						
Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu pro sportovně rekreační aktivity	cestovní ruch	Program	41	42	73.143						